

วิธีการสังเกต

ชาวบ้านมีวิธีการสังเกตว่า แผลงดาทะเลตัวโตมีพิษ โดยสังเกตจาก ด้านหน้า ใต้ท้องของเทรตัวเมียจะหักเว้ามากกว่าตัวผู้ และลำตัวที่ท้องจะมีขนรุงรัง ส่วนด้านหลังมีสีแดงดำ ตาสีแดง ผิดกับแผลงดาจาง ซึ่งมีตาสีดำ

แผลงดาทะเล

พิษจากแผลงดาทะเล

อาการเป็นพิษมักเกิดขึ้นภายหลังรับประทานแผลงดาทะเล ประมาณ 10-45 นาที หรืออาจช้าไปจนถึง 3 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับชนิดและแหล่งที่อยู่ของแผลงดาทะเล ฤดูกาล จำนวนที่รับประทาน หรือปริมาณของสารพิษที่ได้รับ เช่น รับประทาน ไข่แผลงดา อาการพิษจะเกิดรุนแรงกว่ารับประทานเฉพาะเนื้อ อาการมักเริ่มจากมึนงง รู้สึกชา บริเวณลิ้น ปาก ปลายมือ ปลายเท้า และกล้ามเนื้ออ่อนแรง เริ่มจาก มือ แขน ขา ตามลำดับ รวมทั้งอาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย บางราย อาจมีน้ำลายฟูมปาก เหงื่อออกมาก พูดลำบาก ตามมองเห็นภาพไม่ชัด ในรายที่รุนแรงมาก จะมีผลทำให้กล้ามเนื้อหายใจอ่อนแรง ผู้ป่วยอาจตายภายใน 6-24 ชั่วโมง

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานเทศบาลตำบลสะพลี

ต.สะพลี อ.ปะทิว จ.ชุมพร 86230

โทรศัพท์ : 077-560390-91

แฟกซ์ : 077-560392

ความรู้แจ้งเตือนภัย...

แผลงดา (ทะเล)

มหาภัย!

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานเทศบาลตำบลสะพลี

แมงดาทะเล (Horse shoe crab หรือ King crab)

มีลำตัวแข็งเหมือนกระดองปู แต่รูปร่างคล้ายแมงมุม ตัวใหญ่ ที่ท้องมีระยางเป็นเหงือกใช้ในการหายใจ อาศัยอยู่ในทะเลบริเวณชายฝั่งน้ำตื้นแถบปากน้ำ และอ่าวไทย โดยมักจะหมกตัวฝังอยู่ตามพื้นโคลนและทราย พบมากในน่านน้ำแถบเอเชีย

แมงทะเลตัวเมีย จะมีขนาดใหญ่ ว่ายน้ำแข็งแรงกว่าตัวผู้ ในฤดูสืบพันธุ์ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกันยายน ในเวลากลางคืนเดือนมืดแมงดาทะเลตัวผู้จะเกาบนหลังตัวเมีย แล้วว่ายน้ำเข้าสู่ชายหาดทรายเป็นคู่ๆ โดยตัวเมียจะขุดหลุมฝังตัวเองในทรายเพื่อฝังไข่ จึงมองเห็นแต่ตัวผู้ที่เกาะบนหลังแก่งหาอยู่ไปมา

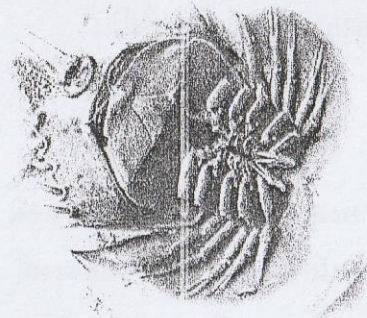

แมงดาทะเลในน่านน้ำไทย

แมงดาทะเลในน่านน้ำไทย ที่พบมี 2 ชนิด คือ

1. แมงดาจวน ส่วนที่รับประทานได้คือ ไข่ เนื้อและเหงือก ส่วนที่รับประทานไม่ได้คือ กระเพาะอาหาร ลำไส้ และมูล (ลักษณะ มีขนาดใหญ่กว่าแมงดาถ้วย มีหางเป็นสามเหลี่ยมยาวแหลมคม)

2. แมงดาถ้วย แมงดาไฟ หรือเหรา ส่วนที่รับประทานได้คือ เนื้อ ส่วนที่มีพิษคือ ไข่ กระเพาะอาหาร ลำไส้ และมูล (ลักษณะ หางกลมยาวและแข็ง ปลายหางแหลมคม)

การรักษา

ให้ดื่มน้ำสุก 1 แก้ว หรือดื่มโซดา อาจร่วมกับการล้างคอให้อาเจียน เอาพิษออกให้มากที่สุด จากนั้นให้ดื่มน้ำนม 1 แก้ว หรือทานผงถ่าน เพื่อเจือจางพิษในท้อง รีบนำส่งโรงพยาบาลให้เร็วที่สุด ให้เก็บอาเจียนและสิ่งที่เหลือจากผู้ป่วย รับประทานเข้าไปนำส่งแพทย์ด้วย ระหว่างนำส่งโรงพยาบาล ควรรักษาตามอาการ เช่น ดมยาแก้วิงเวียน หากท้องเสีย ให้ดื่มน้ำเกลือแร่ หากหยุดหายใจควรใช้เรื่องช่วยหายใจ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
สำนักงานเทศบาลตำบลสะพือ
ต.สะพือ อ.ปะทิว จ.ชุมพร 86230

โทรศัพท์ : 077-560390-91

แฟกซ์ : 077-560392